

naar han møder med Attest fra Ægteskabsforstanderen om, at alt er i Orden, at indgaa Ægteskabet i Kirken. Det forekommer mig ikke, at man med Vægt kan indvende noget som helst mod dette vort Forslag. Der er fremkommet forskellige tilsyneladende Indvendinger, og jeg skal tillade mig at sige et Par Ord derom. Den ærede Ordfører for Flertallet sagde, at i samme Omfang, man giver Frihed til Præsterne, begrænser man den for Borgerne. Ja, i Teorien kan en saadan Paa-stand se godt ud, men ærede Medlemmer ville dog sikkert indrømme mig, at man ikke vel kan tænke sig, at et Ægtepar, der virkelig føler Trang til at indgaa Ægteskab i Kirken, nogen Sinde ville blive afviste af Præsten. Det kan jo heller ikke nytte at sige fra den ærede Ministers Side, at man nu borttager Tvangen, for den Tvang, man borttager, indfører man paa ny, man tager den fra et Mindretal og overfører den paa et Flertal. Der er ogsaa blevet indvendt, at man ved den af os foreslaaede Ordning fik 2 Slags Ægteskaber, det borgerlige og det kirkelige. Jeg kan ikke indse, at det vil være af nogen som helst Betydning. Hvorledes man end vender og drejer, hvilket Forslag man end vedtager, ja, selv om man bliver ved det bestaaende, er det saaledes, at man altid vil have 2 Slags Ægteskaber, et, der er indgaaet for Ægteskabsforstanderen, og et med paafølgende kirkelig Indvielse. Og denne kirkelige Indvielse, der af Flertallet opstilles som et Accessorium til Ægteskabets Indgaaelse for Ægteskabsforstanderen, synes mig netop at tale for det af os foreslaaede. Der er nemlig sagt, blandt andet af den højtærede Minister, at man vil faa det Særsyn, at Folk gik til Præsten, og han nægtede at vie dem i Kirken, men det forekommer mig, at akkurat det samme kan ske med Hensyn til den paa det borgerlige Ægteskab følgende kirkelige Indvielse. Der vil der ogsaa kunne blive sat et Slags Stempel, naar den kirkelige Indvielse nægtes af Præsten, ganske som naar de paagældende ikke have kunnet finde en Præst, der vil vie dem i Kirken.

Jeg kan ikke indse andet, end at det af Mindretallet foreslaaede er det mest frisindede, det vil heller ikke paa et eneste Punkt kunne skade Kirken. Derimod synes Flertallets Standpunkt mig sammenlignet med vort, noget doktrinært. Vedtages det, vil det i allerhøjeste Grad være til Gene for store Dele af Befolkningen. Med en Pludselighed, som aldeles ikke er nødvendig, bryder man med al

Tradition og tvinger Folk ind paa noget nyt og aldeles ukendt. Jeg skal ikke for Øjeblikket komme nærmere ind paa Spørgsmaalet, men kun i faa Ord sige, at hele Reformen staar klart for mig paa følgende Maade: Der er et Mindretal i Befolkningen, der siger: Lad os blive fri for den tvungne kirkelige Indvielse, og der er en Del eller største Delen af Præsterne, der siger: Lad os blive fri for Tvangen til at vie alle og enhver. Fra Lovgivningsmagten lyder da Svaret, og det finder jeg fuldt berettiget: Ja vel, vi fri jer fra Tvangen, vi fri de Folk, der ikke ønske at have med Kirken at gøre, for at indgaa Ægteskab i Kirken, og vi fritage Præsterne for at foretage Vielser. Men naar saa Kravet yderligere lyder fra dem, der ikke ville have med Kirken at gøre, at vi ville heller ikke have, at nogen anden skal kunne indgaa Ægteskab paa en bedre Maade end vi, forekommer det mig, at det er at stille Kravet for højt, og at det er paa sin Plads at sige Nej.

Philipsen: Jeg maa et Øjeblik lægge Beslag paa det høje Tings Opmærksomhed for det Ændringsforslag, jeg har stillet til § 9. Det vedrører udelukkende Stedet, hvor Ægteskabstiftelsen skal foretages, og udelukkende Forhold i Kjøbenhavn. Man har ved Lovforslaget vist megen Imødekommen over for Befolkningen uden for Byerne for at lette Adgangen til at faa Ægteskabet stiftet saa nær ved Brudeparrets rets Hjem som muligt, idet der i Lovforslaget bestemmes, at der skal være en Ægteskabsforstander i hver Kommune, og det er yderligere blevet forbedret fra Udvalgets Side, idet Udvalget har foreslaaet, at der uden for Kjøbenhavn og Købstæderne skal være en Ægteskabsforstander i hvert Sogn, og Stedet for Ægteskabets Indgaaelse kan saa vælges efter nærmere Aftale med den paagældende Ægteskabsforstander. Derimod er for Kjøbenhavn og Købstæderne bestemt, at Ægteskabstiftelsen skal foregaa paa Raadhuset. For vore Købstæders Vedkommende antager jeg ikke, at dette vil volde nogen Vanskelighed eller vække nogen Betænkelighed. Der er ingen af vore Købstæder, som endnu ere saa store at der vil være Trang til at have mere end eet Sted, hvor den borgerlige Ægteforening kan foregaa, men anderledes stiller Forholdet sig i Kjøbenhavn. Jeg har derfor stillet et Forslag, der gaar ud paa, at Justitsministeren efter Kommunalbestyrelsens Indstilling skal kunne fastsætte Stedet i Kjøbenhavn, hvor Ægte-